

Olivera de Ca l'Esteve de la Riera

Sant Llorenç d'Hortons

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Ca l'Esteve de la Riera - camí de La Beguda Alta a Sant Llorenç
Emplaçament
Alçada: A l'entrada de la Finca
179

Coordenades:

Latitud: 41.48083
Longitud: 1.82588
UTM Est (X): 401975
UTM Nord (Y): 4592801

Classificació

Número de fitxa 08222 - 73
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Es tracta d'una varietat local de Martorell i que es pot trobar cultivada de manera dispersa al Penedès. És una varietat a protegir.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Titular: 08220A027000160000PK
Fitxes associades:
[Ca l' Esteve de la Riera](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: ds., 09/03/2013 - 01:00

Descripció

Olivera monumental del tipus bequerut plantada a mà esquerra a l'entrada de Ca l'Esteve de la Riera. Es tracta d'un arbre de la família de les oleàcies de dimensions excepcionals; mesura 7 metres d'alçada per 11 de capçada, 5,9 de volta de canó i 5,10 de volta de soca.

El tronc d'aquest arbre perenne és erecte, de color gris clar a fosc amb una esquerra molt pronunciada a nivell de la soca que fa que visualment sembli que a un dels costats hi hagi crescut una segona olivera. Degut a la seva longevitat el tronc és tortuós, amb gran quantitat de protuberàncies i fissures. Una heura relativament jove s'hi està enganxant. De la creu surten varies ramificacions que han estat podades o han mort amb el pas dels anys. La brancada sosté una capçada força uniforme amb les fulles lanceolades de fins a vuit centímetres de longitud, per dos d'amplada màxima. Són de color verd brillant per l'anvers i griseses i peludes pel revers que les protegeix del fred i la calor. El fruit és l'oliva, que neix a partir d'una flor petita i blanca que desprèn una forta fragància. El color de l'oliva pot variar en funció de l'espècie oscil·lant del verd al vermell però quan madura es torna negre. Les fulles i el fruit de l'olivera són emprats per a usos farmacològics i medicinals. L'oliva i l'oli que s'obté del seu premsat són molt apreciats a la cuina mediterrània.

Observacions:

Considerada un símbol de pau i fertilitat, l'olivera tindria els seus orígens a l'antiga Mesopotàmia, i existeixen referències històriques del seu cultiu en gairebé totes les cultures la conca mediterrània. A la Península Ibèrica s'hauria expandit el seu cultiu amb els fenicis i els grecs. Per aquests últims, l'olivera els hauria estat oferta per la deessa Atena, protectora de la ciutat d'Atenes. Per als grecs les branques eren símbol d'abundància, pau i glòria, i eren utilitzades per coronar els guanyadors de jocs i vencedors de guerres. Amb l'oli ungien el cos dels atletes i Homer la cita en el seu relat de l'Odissea. També la trobem present en el món romà i en la cultura egípcia, en representacions pictòriques de la tomba de Tutankhamon com a símbol de benedicció i purificació.

Història

Els de Ca l'Esteve de la Riera l'anomenen l'olivera borda. Potser perquè és de la varietat bequeruda, no tant preuada com l'arbequina, present en 150 hectàrees entre el Vallès Occidental, el Baix Llobregat i l'Alt Penedès. Segons la dita "Oli de bequerut, oli brut".

Bibliografia

RIUS FONT, Lluís (2012). Arbres personals; dins Programa de Festa major de sant Llorenç d'Hortons de 2012, pàgs. 20 a 22.

Enllaços d'interès:

<http://www.ajhortons.cat/descobreix-sant-llorenç/la-nostra-historia>

